

Transkript sa konferencije za medije međunarodnih organizacija

OHR, Oleg Milišić

ICTY, Matias Hellman

EUFOR, Achim Winkler

OHR

Pet napomena o Kotorskom

U posljednje vrijeme sve je više izjava o pitanju Kotorskog. To je počelo pred same izbore i nastavilo se nakon njih.

Komentari dolaze sa različitih mjesta – raznih nivoa vlasti, stanovnika, vjerskih predstavnika – a ustvari samo je pravosuđe nadležno da donese konačnu odluku, odluku koju moraju provesti lokalni organi vlasti u Doboju.

Jasno je da se Kotorsko koristi za dobijanje političkih bodova, što nema nikakve veze sa rješavanjem otvorenih problema sa kojima se ljudi u Kotorskom suočavaju – kako njegovi raniji stanovnici tako i oni novonastanjeni.

Stav OHR-a o Kotorskom više puta je pogrešno predstavljan tako da ga želim ponovo istaći –

Prvo, svi imovinski sporovi sada su pitanje za domaće sudove.

Drugo, OHR se više neće aktivno baviti Kotorskim; ovo pitanje moraju riješiti nadležni domaći organi – a u ovom slučaju to su sudovi.

Treće, svako dalje pozivanje na OHR-ovu odluku o zabrani gradnje je netačno. Sve OHR-ove restrikcije koje se odnose na

zemljište, poput one u slučaju Kotorskog, ukinute su kada je visoki predstavnik donio novi Zakon o građevinskom zemljištu 15. maja 2003., koji je omogućio rješavanje preostalih sporova domaćim mehanizmima.

Četvrto, OHR se ovim pitanjem ne bavi aktivno još od 2003. godine. Sva pitanja, uključujući restituciju imovine, bespravnu izgradnju crkve i izgradnju stambenih jedinica, su pitanja za sudove i druge nadležne domaće institucije.

I konačno, OHR očekuje od svih institucija da se ponašaju u skladu sa svojim ovlastima i nadležnostima iz zakona i da provedu sudske odluke bez odlaganja.

U zaključku, zakonski propisi i sudske odluke koje se odnose na zaštitu ljudskih prava u imovinsko-pravnim slučajevima u Kotorskom moraju se poštovati. OHR daje podršku Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice koje je preuzelo vodeću ulogu u pokušajima da se ovo pitanje riješi u interesu svih stanovnika Kotorskog.

ICTY

Dobar dan iz Haškog tribunala.

U toku je još jedna vrlo aktivna radna sedmica u Tribunalu, sa skoro sto sati zakazanih ročišta u sudnicama.

Osim glavnih pretresa koji su u toku, ima i nekoliko drugih događaja.

Sutra u 16 sati sudsko vijeće broj I će saopštiti svoju presudu u predmetu koji se vodi protiv hrvatskog novinara Domagoja Margetića zbog optužbi da je svjesno objavio imena zaštićenih svjedoka u predmetu Blaškić. Tužilaštvo je tražilo da mu se izrekne kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci i novčana kazna u iznosu od 50.000 eura. Odbrana je zatražila oslobađajuću presudu. Kasnije danas izdat ćemo pismeno

obavještenje za medija u vezi izricanja presude.

U petak u 14 sati i 15 minuta bit će održana žalbena rasprava u predmetu Miroslava Brale, koji je prvostepenom presudom od 7.12.2005. osuđen na 20 godina zatvora.

Bralo je u julu 2005. godine pred Tribunalom priznao da je počinio brojne zločine na području Viteza u aprilu i maju 1993. godine dok je bio pripadnik "Džokera", antiterorističkog voda 4. bojne Vojne policije HVO-a.

Bralo je priznao da je nožem ubio jednu ženu u selu Nadioci i da je u Ahmićima ubio jednog čovjeka, podmetnuo požare u više bošnjačkih kuća, te postavio i detonirao eksplozive kojim je uništena džamija u donjem dijelu sela. Bralo je pomagao prilikom ubistva 14 civila bosanskih Muslimana, članova porodice Salkić i porodice Mehmeta Čeremića, od kojih su devetero bila djeca. Blizu sela Kratine pretukao je i poslije toga ubio trojicu muškaraca bosanskih Muslimana.

Bralo je priznao i da je u više navrata okrutno silovao i zlostavljao jednu bošnjakinju. Takođe je učestvovao u nezakonitom zatočenju i nečovječnom postupanju s bošnjačkim civilima koji su korišteni za kopanje rovova oko sela Kratine i kao živi štitovi u cilju zaštite snaga HVO-a od snajperskog djelovanja.

Poslije priznanja krivice, Bralo je sudu predao i ručno napisano "izvinjenje" u kojem između ostaloga stoji da se stidi svojih djelovanja i svog ponašanja. Ako želite kopiju tog izvinjenja, javite mi se.

Prilikom odmjeravanja kazne od 20 godina zatvora, sudsko vijeće je uzelo u obzir neke olakšavajuće okolnosti kao što su iskreno kajanje, pomoć u pronalaženju ostataka nekih od žrtava i priznanje krivice, uključujući za zločin progona za koji se isprva nije teretio.

U svojoj žalbi odbrana Miroslava Brale tvrdi da sudsko vijeće

nije u dovoljnoj mjeri uzelo u obzir specifične olakšavajuće okolnosti i traži da Žalbeno vijeće izrekne novu, blažu kaznu. Odbrana je tražila i da se dozvoli iznošenje nekoliko novih dokaznih predmeta koji prema odbrani pokazuju da je Bralo u značajnoj mjeri sarađivao s Tužilaštvom.

Molim zainteresovane novinare da mi se obrate poslije ako žele emailom dobiti pismene podneske iz žalbenog postupka.

Ročište koje će biti održano u petak je usmena rasprava o žalbi odbrane. Svoju presudu Žalbeno vijeće će izreći tek kasnije.

Hvala na pažnji.

EUFOR

Nije bilo izjava.

Pitanja novinara:

AFP:

Prošle sedmice zamjenik visokog predstavnika komentarisao je implementaciju Zakona o oduzimanju imovine pomagačima optuženih za ratne zločine. Da li je to stav Ureda visokog predstavnika i koji je vaš stav po tom pitanju s obzirom da je taj zakon na snazi već pola godine, a ja nisam čula da je ikakva akcija poduzeta u tom smislu?

Ured visokog predstavnika, Oleg Milišić:

Dozvolite mi da prvo krenem od općeg stajališta. Kao što znate visoki predstavnik je zauzeo veoma jasan stav o potrebi za punom saradnjom B-H institucija, a posebno Republike Srpske sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. Te institucije su kompetentne i obavezne da u potpunosti sarađuju

sa Haškim tribunalom. Dozvolite mi još da kažem da je Haški tribunal nadležan za ocjenjivanje dostignutog nivoa implementacije tog Zakona. Ured visokog predstavnika je u stalnom kontaktu i blisko sarađuje sa Haškim tribunalom i institucijama Republike Srpske sa ciljem osiguravanja ostvarenja potpune saradnje.

Naravno, ako je ovo lokalni zakon – a jeste – domaće institucije su te koje vam mogu dati komentar o tome u kolikoj mjeri je taj zakon implementiran. A kao što već znate ranije je Ured visokog predstavnika donio uredbu i poduzeo mjere kojima su zamrznuti bankovni računi osoba za koje je utvrđeno da su pružale pomoć osumnjičenim za ratne zločine i ti bankovni računi su još uvijek blokirani. Tada, uredba koju je donio Visoki predstavnik sadržavala je jasne upute domaćim bankarskim agencijama o mjerama koje one trebaju poduzeti, te što se nas tiče vi bi ste se trebali obratiti tim bankarskim agencijama kako bi ste dobili još detalja o ovom pitanju.

AFP:

A da li imate informacije kakav efekt su imale odluke koje je Ured visokog predstavnika donio prije tri godine – zamrzavanje bankovnih računa 14 lica, među kojima su članovi Karadžićeve porodice, kao i sve druge akcije koje je poduzela međunarodna zajednica? Imate li ikakvu informaciju kakve je efekte to imalo na mrežu pomagača? I da li se govori o nekoj cifri, o nekom novcu koji sada njima nije na raspolaganju, a bio je?

Ured visokog predstavnika, Oleg Milišić:

Ponovo vam kažem, što se tiče neke konkretne cifre, to jest, ako želite saznati više o količini novca koja je oduzeta trebate se obratiti bankarskim agencijama. Znači, kao što sam već rekao, bankarske agencije su tada bile nadležne za implementaciju Uredbe visokog predstavnika. A što se tiče efekta, rekao bi da je zasigurno u određenoj mjeri napravljen jedan pomak, dozvolite mi samo da drugačije formulišem ovu

misao – znači, hoću da kažem da je napredak postignut što se tiče ekstradicije pojedinaca koje Haški tribunal sumnjiči za ratne zločine. Jasno je da Ured visokog predstavnika želi da se taj proces nastavi i da želi vidjeti punu saradnju BH institucija sa Haškim tribunalom. Matias želi još nešto dodati vezano za ovo pitanje.

ICTY, Matias Hellman:

Ja ću samo dodati da saradnja Bosne i Hercegovine, odnosno posebno Republike Srpske sa Tribunalom nije dovoljna i to je nešto što je Tribunal dosljedno izrazio u svojim izvještajima u toku posljednjih godina. Unutar Tribunala, Tužilaštvo je taj organ koji prikuplja informacije o bjeguncima i molim vas da se obratite glasnogovorniku Tužilaštva za detaljnije informacije o ovom pitanju. Samo sam htio da kažem vrlo jasno da saradnja nije dovoljna samim time što se i dalje na slobodi nalazi šestero bjegunaca, a ima razloga vjerovati da neki od njih jesu dostupni vlastima Republike Srpske. Znači, saradnja nije dovoljna i jedino što može biti zadovoljavajuće je konkretno dovođenje bjegunaca u pritvor Haškog tribunala.

AFP:

Kada već pričamo na ovu temu imam još par pitanja za Olega. Uputili ste me na Agenciju za bankarstvo u BiH, ali ja govorim o računima koji su smrznuti u Evropskoj uniji i Americi, a to ne mogu pitati lokalnu agenciju za bankarstvo nego vas pošto ste vi bili nosioci te akcije. Drugo, vi ste itekako zaduženi za nadgledanje provođenja zakona i često ste reagovali u tom smislu, te vas i zato pitam za vaše mišljenje o provođenju ovog zakona o oduzimanju imovine. I još jedno pitanje, u čije ime je onda govorio Raffi Gregorian? Da li vi to hoćete da kažete da nije govorio u ime Ureda visokog predstavnika? Mislim, on je zamjenik visokog predstavnika i rekao je: „Želim da vidim imovinu oduzetu“. U čije je ime on to rekao?

Ured visokog predstavnika, Oleg Milišić:

Prvo, Raffi Gregorian jeste zamjenik visokog predstavnika i to apsolutno stoji. Znači nema nikakve razlike između bilo čega što bi vam ja sada rekao i onoga što je gospodin Gregorian rekao. Druga stvar, pitali ste o akciji koju su poduzeli Evropska unija i Američka vlada – za to ćete morati tražiti od njih komentar. Ta akcija je bila koordinirana preko čitave međunarodne zajednice, te mislim da ćete za detalje, odnosno učinak, odnosno kakva je sada situacija, ipak se morati njima direktno obratiti...

AFP:

Pa ne mogu direktnije. Gospodin Schwarz-Schilling je Specijalni predstavnik Evropske unije ovdje. Obraćam se direktno tim izvorima koje pominjete zato što je Gospodin Schwarz-Schilling Specijalni predstavnik Evropske unije ovdje, a Evropska unija je također učestvovala u tome. Možete li mi za dio Evropske unije reći da li postoji ijedan, jer nikada nismo čuli da je ijedan račun u Evropskoj uniji koji je pripadao osumnjičenim za ratne zločine, zamrznut?

Ured visokog predstavnika, Oleg Milišić:

Morat ću se konsultirati sa kolegama, samo da provjerim kako stoji to pitanje sa strane institucija Evropske unije, jer nadležnosti su tu ipak podijeljene te mi je potrebno malo vremena. A treće pitanje je bilo o ovom domaćem zakonu i mislim da detalje o tome morate tražiti prvenstveno od domaćih institucija – šta su to tačno oni uradili.